

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження
у справі за конституційним зверненням громадянки
Скляр Лідії Василівни щодо офіційного тлумачення положень
частини першої статті 15 Цивільного процесуального кодексу України

м. К и ї в
16 травня 2012 року
№ 14-у/2012

Справа № 2-14/2012

Конституційний Суд України у складі суддів:

Головіна Анатолія Сергійовича — головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича,
Бринцева Василя Дмитровича — доповідача,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Винокурова Сергія Маркіяновича,
Запорожця Михайла Петровича,
Кампа Володимира Михайловича,
Колоса Михайла Івановича,
Маркуш Марії Андріївни,
Пасенюка Олександра Михайловича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стецюка Петра Богдановича,
Стрижака Андрія Андрійовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Скляр Лідії Василівни щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 15 Цивільного процесуального кодексу України (далі — Кодекс).

Заслухавши суддю-доповідача Бринцева В. Д. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

У С Т А Н О В И В :

1. Громадянка Скляр Л. В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення положень частини першої статті 15 Кодексу щодо того, чи можуть суди розглядати в порядку цивільного судочинства справи (з метою захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів громадянина, іноземця, особи без громадянства), в яких однією із сторін є суд або суддя.

Необхідність в офіційному тлумаченні наведених положень Кодексу автор клопотання обґрунтовує неоднозначним їх застосуванням судами загальної юрисдикції під час вирішення питань про відкриття провадження у цивільних справах, у яких відповідачем є суд або суддя. На підтвердження такого висновку Скляр Л. В. додала до конституційного звернення копії ухвал судів у справах, які розглядалися за її позовами.

2. Конституційний Суд України, вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Першою колегією суддів Конституційного Суду України процесуальної ухвали від 10 квітня 2012 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України», виходить з такого.

Відповідно до названого закону у конституційному зверненні має зазначатися обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України, підтверджене документами і матеріалами (пункти 4, 5 частини другої статті 42); підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94). Неоднозначним застосуванням положень Конституції України або законів України є різне застосування одних і тих самих правових норм судами України, іншими органами державної влади за однакових юридично значимих обставин (Ухвала Конституційного Суду України від 12 травня 2010 року № 31-у/2010).

Аналіз конституційного звернення та долучених до нього матеріалів дає підстави для висновку, що вони не містять обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень частини першої статті 15 Кодексу та їх неоднозначного застосування судами загальної юрисдикції, іншими органами державної влади.

Зазначена норма застосовувалася лише один раз в ухвалі апеляційного суду Донецької області від 25 серпня 2011 року.

Ухвалою Куйбишевського районного суду міста Донецька від 21 березня 2011 року відмовлено у відкритті провадження за позовом Скляр Л. В. про зобов'язання суду вчинити певні дії (несвоєчасне направлення апеляційної скарги до апеляційної інстанції). У іншій справі про відшкодування суддею моральної шкоди ухвалою того ж суду від 21 вересня 2011 року було відкрито судове провадження, однак його рішенням від 23 лютого 2012 року відмовлено у задоволенні позовних вимог. Ухвалою апеляційного суду Донецької області від 2 квітня 2012 року це рішення скасовано, а провадження у справі закрито у зв'язку з тим, що вона не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства.

Конституційний Суд України вважає, що надані суб'єктом права на конституційне звернення матеріали, в яких відповідні положення Конституції України або законів України не застосовувалися, не можуть бути розглянуті Конституційним Судом України як такі, що підтверджують неоднозначне застосування таких положень судами України, іншими органами державної влади (Ухвала Конституційного Суду України від 26 жовтня 2011 року № 54-у/2011).

Отже, у конституційному зверненні не наведено фактів неоднозначного застосування судами положень частини першої статті 15 Кодексу, тому воно не відповідає вимогам статей 42, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 153 Конституції України, статтями 42, 45, 50, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

У х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним зверненням громадянки Скляр Лідії Василівни щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 15 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — невідповідність конституційного звернення вимогам, передбаченим цим Законом.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ